

Unitatea

ZIAR NAȚIONAL COTIDIAN

Unitatea națională

mai înainte de toate! Celelalte se vor face, când vom vorbi de o singură națiune română, de un singur teritor românesc. Când o singură stăpânire va lua frânele ocârmuirii în mână, și nici un român nu va mai fi sub oblăduire străină și nici un teritor român instrăinat.

Nu există azi Român, care să nu ceară aceasta cu impetuositate vulcanică. În fața acesteia dispar toate veleitățile, toate considerațiile de ordin particular. Acum e momentul să înfăptuim visul nostru de veacuri. Ne scapă, în veci nu-l mai prindem. Îl înfăptuim, am clădit marea operă națională pentru o eternitate.

Fiecare vom avea un scut în celalalt, piept la piept vom merge înainte, după cum un suflet bate în noi toți și un ideal ne încălzește inimile. Să nu lăsăm pe Băsrăbeanul în svârcoliri cu resturile dominației rusești, fără să-i dăm toți sprinjinul, ce-l reclamă cauza. Nici Ardeleanul să-și cheltuiască forțele sale eliberate din cătușele robiei de veacuri, în lupte sterpe cu stăpânitorii de ieri, rămași a continuă sub o nouă formă dominația lor urgisită și nădășitoare. Și nici țaranul regatului român să mai continue a duce vieța de sclav sub sbiciul ciocoinului lacom și nemilos.

Un singur program și o singură țintă urmărim. Eliberarea tuturor energiilor de sub jugul, ce geme azi și concentrarea tuturor forțelor dela Nistru până la Tisa, în serviciul acestei idei. Un viitor de aur pentru românime voim să creiăm! Un bloc unitar și puternic, ca tiranii de ieri nicicând să nu-și mai poată întinde mâna peste capetele noastre, cercând să ne oprească pe noua cale, pe care mergem.

Toate se fac frați români, dar numai după ce vom fi făcut — unitatea națională. Aceasta înainte de toate!

Dr. Octavian Pric.

Din Munții Apuseni.

Drumul de organizare al păr. can. Dr. Alexandru Nicolescu. —

Blajul, ca centru românesc al comitatului Alba-inferioară, după organizarea sa a purces numai deoată la organizarea ținuturilor de aproape și de departe.

Au plecat neobosiții intelectuali ai Blajului pe sate și au dus pretutindeni însuflețire și ramura de maslin a păcii și a bunici rânduieii. Drumul de apostolie românească în părțile mai îndepărtate ale Munților Apuseni a revenit păr. canonic Dr. Alex. Nicolescu, vice-președ. Consiliului comitatens, emis din centru cu știrea Consiliului dela Arad.

Cea dintâi comună a turneului a fost Bărdăbanul de lângă Alba-Iulia, unde după o vorbire minunată, primită cu urale însuflețite, a fost jurată garda pe steagul românesc.

În Chișfalău poporul era adunat deja, în frunte cu preotul I. Totoianu și cu drapele.

La Șard adunarea s'a ținut în biserică plină de lume. Aici s'a vorbit despre „Idealurile naționale ale Românilor.“

În Ighiu trimisul nostru a aflat ordine deplină și organizare.

Comuna următoare a fost Metesdul, condusă brav de preotul local și de notarul român Cismaș, care nu a avut motive să fugă, ca alți tovarăși de slujbă ai săi.

La Zlatna s'au adunat opt comune din jur. Adunarea a deschis-o preotul Beșa, după care au vorbit păr. Nicolescu, Iuliu Pop, ingin. Lazar și protopopul Iac. Domșa. S'a constituit Consiliul național local sub prezidiul dlui Albini. În cadrele adunării păr. Nicolescu a sfîșit steagul gardiștilor, apoi s'a făcut conduct național prin oraș cu drapele românești.

La trimisul Blajului s'au alăturat aici protopopul Iac. Domșa și inginerul Lazar, cercetând mai întâiu comuna Valea Dosului.

În Abrud, la adunarea grandioasă a participat toată inteligența, dame, domni, săteni. Adunarea a deschis-o adv. Dr. Laurențiu Pop, în calitate de președ. Au vorbit apoi păr. Nicolescu, adv. Dr. Camdin David, preotul Piso, protopopii Iacob Domșa și Popovici. După adunare a jurat Consiliul organizat deja. De aici înainte, călătoria s'a făcut tot cu trăsura advoc. Dr. Laurențiu Pop, care încă din Zlatna a pus-o la dispoziția delegatului cu toată prevenirea.

În Buciumșeasa organizarea era fapt împlinit. Delegatul a ținut o vorbire poporului în biserică.

La Bucium Poeni, pe lângă delegat au vorbit prot. Domșa, preotul Tomuș și adv. C. David.

Pe o vreme foarte rea s'a trecut la Mogoș, unde s'au liniștit spiritele și oamenii au făgăduit să se ferească de orice turburări.

În Câmpeni Consiliul era organizat sub conducerea imimoasă a adv. Dr. Z. Chirtop și a preotului Iosif Arieșan, vice-președ. Consiliului.

În Bistra fuseseră turburări, dar la glasul delegatului și a conducătorilor oamenii s'au liniștit. Vorbiri au ținut păr. Nicolescu, protop. Domșa, adv. Remus Furdul și preotul Marcu.

Cu această comună turneul s'a încheiat, cu cel mai deplin succes. Cea mai înflăcărată lume românească pretutindeni și poporul e conștiu de demnitatea sa și de idealul național, a cărui înfăptuire o pretind sus și tare, ca un covârșitor glas de tulnic.

Pretutindeni sa'u îndemnat la liniște și rânduială. În drumul spre casă sa văzut că muntenii noștri o și păstrează. Toate știrile contrare sunt mincinoase.

Ațiunea de organizare a Blajului și trimiterea delegatului în Munții Apuseni a făcut cea mai bună impresie și lumea zicea: iată, Blajul își face datoria națională, onoare lui!

A. Melin.

La împărțirea pământului.

— O interpelare. —

Domnule Redactor!

Cetesc în toate ziarele, că guvernul va împărți țărânilor atâtea și atâtea jugăre de pământ.

Cuminte lucru, — am zis — tot deauna fiind eu un mare și neclintit admirator al țărânului. (Admirația aceasta mi s'a scoborât ceva, în vremea din urmă, când țaranul meu cerea o coroană pentru ou, sau când am auzit că s'a dat aici-colo la spargerii, dar n'are a face!) Țaranul primește pământ și asta e lucru de căpetenie, căci doar postul țărânilor n'a strigat degeaba: „Noi vrem pământ!“

Până aci toate sunt bune și frumoase. Aflu, că fie-care țaran va primi 10 (zece) jugăre, în condiții foarte ușoare.

Dar vorba e — să nu credeți că vorbesc din invidie —: *numai țaranii vor primi pământ?*

Noi ăștia alții, — cum să zic, — intelectualii ori nădrăgarii, noi nu primim nimic?

Dar asta ar fi o nemai pomenită nedreptate pentru noi, cari am simțit mai mult ca ori-cine loviturile catastrofale ale războiului. Țaranul dela sate rămâne după războiu, — în cea mai mare parte — bine — situat materialiceste. Mai bine, în multe locuri, de cum era înainte.

Funcționăria însă s'a ruinat total. Un om cu salar d. e. de 3 mii coroane, a primit cu adause cu tot vro 6—8 mii cor., când s'a constatat negru pe alb, cu statistica în mână, că în proporția articilor urcați ar fi trebuit să primească anual o leafă de 40—50 mii coroane. Primind pământ numai țărânilor, articlii economici vor rămânea tot așa de scumpi, ales că țărânilor are parale destule. Sub acest raport, scumpețea rămâne, dar crește în schimb mizeria cu servitorimea, căci nimeni nu va mai munci — la alții, având odată jugările lui.

Dacă e vorbă de democratizare, să fie democratizare deplină.

Să primnască și intelectualii pământ; pe o formă cu poporul.

Că ce vor face cu ei?

Ce vor vrea. I-l vor munci, îl vor da în parte, — treaba lor.

Dar statul să ia seama, că dacă măsura aceasta se aplică numai unilateral, funcționări-mea va fi pusă și după războiu, în aceeași situație imposibilă, în care a fost în decursul lui.

At.

Din valul vremii...

— Momente și scene din marile procesuri dela Blaj. —

II.

Convinși...

În biroul Consiliului Național.

Ușa nu se mai închide. Vin în continuu partide, adică săteni de aproape și de departe. Vin să vadă cu „ochii lor“ ce este la Blaj? — că s'a vestit, că a „chicac“ România.

— Drept o fi? Și ce spun domnii noștri?

Vin trei flăcăi tineri, doi în straie dela țară, unul încă în mondur de tunar. Sunt Târnaveni de câtră Săsmărtin. Nu prea au încredere în ce au văzut pe afară și în ce au auzit. Se vede cât de departe, că au fost prizonieri în Rusia. Bolșevichismul se simte cât de bine în vorbele lor.

Imi iau eu sarcina să-i capitez. Și mă sfarm două ceasuri, punându-mi la încercare toate forțele, ca unul care mă țin că știu să stau „de vorbă cu sătenii“. Și merge greu de tot.

— Bine, domnule, dar unde aveți d'voastră putere, ori unde avem noi Românii, să facem ceeace spuneți? Aveți 30—40 de puști și credeți să stăpâniți un popor de milioane și să vă războiți cu milioane de dușmani? De unde?

— Putere avem, întăresc eu, Ne dă Dumnezeu, pentru că luptăm pentru dreptate. Avem credință...

— Vorbe, domnule, vorbe. Unde-i puterea?

... Sună telefonul.

Intrerup discuția și pun scoica la ureche.

Raportează ceva comandantul patrului dela gară. Ascultând, mintea îmi stă tot la discuția mea... Și am o idee.

Dau la telefon următorul ordin, vechiu de altfel, pe care îl știu toți gardiștii, dar îl repet aspru și răspicat să audă bine oamenii „necredincioși“ de alături.

— „Alo, alo... Paza dela gară? Comandant? — Bine! — Domnule comandant, ochii în patru: desarmați numai decât pe

toți militarii, cari vin cu trenul de orice nație ar fi. Prindeți orice muniție sau arme, de ar fi trenuri întregi. În deosebi ochii la tunuri și la automobile: Avizează-ne și trimitem ajutor. batalionu și mitralierele stau gata! — Ați înțeles? Salut“.

Tunarul meu stătează nedumerit și asorbit fiecare vorbă adresată telefonului. Un tovarăș al lui are ochii lucitori și, la ordinul meu, involuntar a exclamat, ca în sat la ei:

— Copile!

— Vezi, măi vere, Românii nu se joacă aici la Blaj cu cătănia, ca Sașii din Bălcaciu; aicea-i putere, nu glumă! Acuma crezi?

— Cred, acuma cred... Trăiască cătănia românească! Hai, vere, să facem și noi garda noastră și s'o aducem la jurământ!

... A treia zi au adus 120 gardiști, toți mândri și frumoși, cei mai mândri și mai frumoși din câți au jurat până acuma la Blaj. A. Melin.

Informațiuni.

Pe Duminecă 24 c. la 2 ore p. m. sunt convocați la Blaj toți alegătorii (bărbați și femei cari au împlinit 24 ani) din întreg cercul electoral al Aiudului, ca să aleagă deputați la Adunarea Națională ce se va ține în 1 Decembrie c. la Alba-Iulia.

Conziliul Național Român din Blaj.

* **Teologii** sem. gr. oat. din Blaj sunt recercați ca în timpul cel mai scurt să se prezinte la Seminar.

Dr. V. Suci
vicar. cap.

* **Fruntașii din Maramurăș** sunt convocați pe ziua de 22 Nov., pentru a se constitui în Sfat Național Român.

* **Pierderea Germaniei** în acest războiu — cum se anunță din Berlin — a fost 1,580.000 (un milion cincisute optzeci mii) morți, 260,000 dispăruți, 490,000 prizonieri, 4 milioane cazuri de rănire, înțelegându-se că acelaș soldat a putut fi rănit mai de multeori.

A se spedă această notă diabolică celor competenți: Ministerului și comtelui Tisza!

Prima solie

din Țara românească ne-a sosit azi (Sâmbătă) la ora unu d. a.

Locotenentul-pilot *Nicolescu* din armata română și căpitanul *Precup*, originar din Transilvania, au sosit cu aeroplanul, împrăștiind Apelul pentru Blaj. Dâșii au plecat dela Bacău și au parcurs drumul până la Blaj în 2 ore.

Lumea a alergat din toate părțile aclamând aeroplanul, cu culorile românești.

După câteva virajuri peste oraș, aeroplanul a aterizat pe Câmpul Libertății.

Toată lumea a grăbit într'acolo, prin ghiață, zăpadă și tină, ca să stringă mâna fraților ce ne-au adus solia mântuirii.

Ei ne-au spus, că Armata Română a trecut Carpații — prin zăpadă de peste doi metri — și că vin, să ne îmbrățișeze cu dragoste de frați și să anunțe și locuitorilor străini de pe aceste plaiuri românești, că vin în numele păcii și a libertății tuturor neamurilor.

Dr. *G. Precup* și *Dr. V. Macaveiu* i-au salut, de binevenire.

Visul lui Vlaicu și al miliilor de Români s'a isbândit.

El a fost solia cea dintăiu, simbolul; „visul ne-implinit“, de care pomenea poetul.

Solia de azi e *realitatea*, biruința principiului național peste toate obstacolele de până acum.

Trăiască vestitorii acestei biruințe!

Trăiască România Mare!

MARELE CARTIER GENERAL.

Români!

Din Înalt ordin al M. S. Regelui Ferdinand I, în urma chemării Comitetului Național Român, armata noastră a trecut Carpații.

Pășind cu dragoste frățească pe pământul Transilvaniei oștirea română vine în numele unor sfinte drepturi naționale și omenești pentru a garantă libertatea deplină a tuturor.

Însuflețiți de aceste gânduri, asigurăm pe toți locuitorii pământului românesc până la Tisa și Dunăre, fără deosebire de neam și de lege, că vom păzi cu credință vieața și avutul tuturor.

Indemnăm deci întreaga populație, ca sub pavăza oastei Române, să-și continue ocupațiile obișnuite, astfel ca viața normală în sate și orașe să nu sufere nici o tulburare.

Fiecărui locuitor i-se va respectă libera exercitare a drepturilor sale cetățenești, dar în acelaș timp se pune în vedere tuturor, că orice încercare de-a provoca dezordine, de-a săvârși acte de violență sau de nesupunere, se va pedepsi cu toată severitatea.

Șeful stat-majorului general al armatei

GENERAL PREZAN.

Dr. G. Precup și Editor:

Consiliul Național Român din Blaj.

Redactor: Ovidiu Hulea. — Administrator: Nicolae Negruțiu.